

20.35x27.76	1/4	44	עמוד	לאשה	03/2018	62660741-2
בית חולים ברזילי"ר חזי 17 - 80829						

אקריירה

הבן שלי מאוד גאה בי

רק אחרי שבנה של איילת בוכניק, אחות ותיקה בבית החולים ברזילי באשקלון, יצא מהארון, היא החלה לשים לב ליחס המשפיל והמלגלג שזוכים לו אנשי הקהילה הלהט"בית מצד הממסד הרפואי.

בעקבות מהפכה שחוללה, היא כיום האדם היחיד בארץ שנושא בתפקיד הרשמי והייחודי "מתאמת לענייני הקהילה הלהט"בית בבית החולים". אז מה אם היא עושה את זה (בינתיים) בהתנדבות מלאה?

דינה חלוץ | צילום: גדי קבלו

תאמת בין הרופאים לחברי הקהילה, "כדי שאם יגיע אלינו מטופל במצוקה, יהיה מישוהו במיון שידע לאן להפנות אותו", היא אומרת. היום, שלוש שנים אחרי שהגיעה אותה טרנסג'נדרית לבית החולים, היא אוהדת רשמית בתפקיד חדש, חסר תקדים והתנדבותי: "מתאמת לענייני הקהילה הלהט"בית בבית החולים". "זה פרויקט פורץ דרך, אין עוד תפקיד כזה, לא בישראל ולא בעולם. קיבלתי גיבוי מלא ממנהל בית החולים, ד"ר חזי לוי, ומהאחות הראשית, לימור שיינמן, ואני מקווה שמשדר הבריאות ומנהלי בתי החולים ירימו את הכפפה".

לא יכולנו לנחש

בוכניק נולדה בקיבוץ גבעתי-ברנר ובגיל 18 נשלחה כעתודאית מטעם התנועה הקיבוצית ללמוד סיעוד בבית החולים ברזילי באשקלון ובסיום הלימודים נשארה שם לעשות את שירותה הצבאי. היום היא נשואה למאיר (62), איש נדל"ן ואם לארבעה: עמרי (35), ניצן (31), טל (27) ונעה (20).

● איך טל בישר לכם שהוא הומו?

"לפני קצת יותר משלוש שנים ישבנו לארוחת צהריים בשבת, ופתאום הוא אמר: 'אמא, אבא, יש לי משהו לספר לכם'. הרבה הורים אומרים לעצמם אחרי רגע כזה 'כולנו לנחש', אבל אנחנו ממש לא ניחשנו. מי חשב על דבר כזה? טל למד בבית ספר לאמנויות, היה רשג"ר בצופים, נסע לפני הגיוס

אחד הימים הגיעה טרנסג'נדרית צעירה לחדר המיון בבית החולים ברזילי באשקלון לאחר שניסתה להתאבד. רופאי המיון לא ידעו איך להתמודד עם הסיטואציה החריגה ואיך לפנות אליה - בלשון זכר או נקבה. האחות הוותיקה איילת בוכניק (60) נקראה מיד לסייע. באותה תקופה בנה יצא מהארון והרופאים המטפלים הרגישו שהיא הכתובת המתאימה.

"ניגש אליי אחד הרופאים ואמר לי: 'איילת, את מכינה בקהילה, בואי תעזרי'", היא מספרת. "הוא קרא

לה דראג קווין, אפילו את ההברל בין דראג קווין לטרנסג'נדר הוא לא ידע. ולמען האמת, הוא לא אשם. בגלל היעדר מידע על העולם הלהט"בי וחוסר מודעות לגבי המצוקות שלהם, חברי הקהילה זוכים לזלזול ולעג, התעמרות והתנשאות".

במהלך הטיפול בטרנסג'נדרית נזכרה בוכניק במקרה אחר של נער שהגיע אליה למיון לאחר ניסיון התאבדות. היא טיפלה בו ושלחה אותו הביתה, בדריעה הבינה שהייתה צריכה לנהוג אחרת ולהפנות אותו לארגוני תמיכה של הקהילה, כמו איג"י, ארגון הנוער הגאה, 'קו הקשב' או לעובדת הסוציאלית הארצית של הקהילה. "אני מתייסרת בגלל הנער הזה, כי אני יודעת שהייתי יכולה לחסוך לו הרבה צער אם רק הייתי שולחת אותו לקבל תמיכה", היא אומרת.

כשהצטברו עוד ועוד מקרים כאלה, החליטה בוכניק למנות את עצמה למי

21.38x29.84	2/4	עמוד 45	לאשה	03/2018	62660744-5
בית חולים ברזילייד"ר חזי"ר 17 - 80829					

**”החיבוק של סבתא שלו,
אישה דתית בת 87, הפתיע
אותו. היא קיבלה את זה הכי
בסבבה ואמרה לו: ’טל, אני
אוהבת אותך כמו שאתה’.
זה מאוד ריגש אותנו”**

13.02x28.32	3/4	עמוד 46	לאשה	03/2018	62660742-3
בית חולים ברזילייד"ר חזי לו - 80829					

אישה רתית בת 87 – בהחלט כן. להפתעתנו, היא קיבלה את זה הכי בסבבה. היא אמרה לו: 'טל, אני אוהבת אותך כמו שאתה', וזה מאוד ריגש אותנו.

● **למי היה קשה יותר, לך או למאיר?**

"אני חושבת שלמאיר היה קצת יותר קשה, הרבה זמן הוא קיווה שזה לא סוף פסוק. לגברים יש בעיה יותר גדולה עם היציאה מהארון של הבנים שלהם. אני רואה את זה גם בקבוצות התמיכה, יש בהן הרבה יותר אמהות מאשר אבות".

הרגשתי שזה גדול עליי

ער ליציאה של בנה מהארון, ההיכרות של בוכניק עם הקהילה הלהט"בית הסתכמה בצפייה במצעדי הגאווה בטלוויזיה. "אמרתי, בסדר, שיעשו מה שהם רוצים, זה לא נוגע לי ולא מעורר בי כלום. אבל כשזה מגיע אלייך הביתה זה כבר משהו אחר. הייתי במצוקה, הרגשתי שזה גדול עליי ואף אחד לא הכין אותי לזה", היא מספרת.

"פעם הגיעה למיון אישה וכשהיא סיפרה לגינקולוג שהיא לסבית, הוא החליט שהיא לא צריכה לעשות בדיקת פאפס, כי מבחינתו היא לא מקיימת יחסי מין"

● **מה עשית?**

"כאמור, הצטרפתי לקבוצת תמיכה. באשקלון לא מצאתי קבוצה כזו, אז נסעתי כל שבוע לקיבוץ בית קמה ליד באר שבע. רצייתי להכיר הורים נוספים שמתמודדים עם המצב וללמוד מהם. אחרי כמה פגישות הרגשתי שאני רוצה להיות מדריכה ולפתוח בבוא היום קבוצה באשקלון. כך הגעתי לתהל"ה, עמותה שתומכת בהורים ובבני משפחה של להט"בים. יצאתי לקורס הכשרה שבו למדתי איך להעניק האור בקצה המנורה, כי יש הורים שממש חרב עליהם עולמם".

● **מהו בשבילך האור בקצה המנורה?**

"שהילד שלי יהיה מאושר. בתהל"ה הבנתי שזה לא סוף העולם והומוסקסואליות הייתה קיימת משחר ההיסטוריה. ברומא העתיקה הומוסקסואליות הייתה נפוצה, ומה זו אהבת דור ליהונתן אם לא אהבה של גבר לגבר? לכל הרבנים שיוצאים נגד הומואים ואומרים שצריך להדביר אותם אני אומרת: 'עובדה שהם נמצאים בתוך הסדר הקוסמי של אלוהים, יש סיבה לכך שאלוהים ברא אותם'. הומואים הם

בשליחות הסוכנות לשנה בבולטימור, ואז התגייס ליחידה מובחרת במודיעין. הוא תמיד היה מאוד פעיל חברתית וכל הזמן היו לו חברות, לרגע לא חשדנו שהוא הומו. לא ראינו כלום". לקה לבני הווג ההמומים כמה שניות להתעשת, ואז הם חיבקו את בנם ואמרו לו שמה שהכי חשוב להם זה שהוא יהיה מאושר. "אף הורה, ולו הנאור ביותר, לא יגיד שזה רגע קל, ולמרות שלא היינו מוכנים לזה בשום צורה, קמנו וחיבקנו אותו כדי שהוא ירגיש בטוח. הרגשנו שזה רגע מכונן להמשך הדרך גם מבחינתנו וגם מבחינתו. היינו בשוק, אבל ידענו שאין זמן להתאבל. הרגשתי שברגע הזה אנחנו פחות חשובים, היינו צריכים להראות לו שאנחנו איתו. גם לא שאלנו שאלות, השאלות באו אחר כך".

● **מה השאלה הראשונה שרציית לשאול אותו?**

"איך הוא יודע ואם הוא בטוח. הוא הרי היה עם בנות, רצינו לוודא שזו לא משוכת נעורים. שאלנו אם יש לו בן זוג והוא אמר שלא, ובאישוהו מקום זה עורר תקווה שאולי הוא טועה".

● **והיום יש לו בן זוג?**

"כרגע לא, אבל היו לו. שאלנו אותו כמה זמן הוא יודע, והוא ענה 'הרבה'. התברר שכבר בתיכון הוא ידע ולא סיפר. כל כך מייסר אותי כאמא לחשוב על כל השנים האלה, שבהן הוא התייסר לבדו. כשאמרתי לו את זה הוא אמר שאני צודקת, וחבל שהוא לא עשה את זה קודם. הוא השש לאכזב אותנו".

● **למה בעצם כל כך קשה לקבל את זה שהבן שלך הומו?**

"כאמתי לא הבנתי בעצמי, אבל יותר מאוחר, כשהצטרפתי לקבוצת תמיכה להורים, הבנתי שיש בנו את הרצון שהילד שלנו יהיה כמו כולם כדי שיהיה לו יותר קל בחיים. אני יודעת שהוא הולך במסלול לא פשוט, כמעט אתגרי, וכאמא הייתי מעדיפה שהוא ילך במסלול הבטוח. תמיד יהיו הערות, תמיד יהיו הקנטות, אני מכירה את האווירה ברחוב. יש המון קשיים, בעיקר מול הסטיגמות החברתיות והחוקים שלא מתירים להם להינשא או להביא ילדים. מייסר אותי שטל יצטרך לצאת מהארון בכל פעם מחדש בכל מקום שאליו הוא יגיע".

● **החיבוק שלכם הפתיע אותך?**

"בכלל לא, אבל החיבוק של סבתא שלו,

"אף הורה, ולו הנאור ביותר, לא יגיד שזה רגע קל כשהבן שלך יוצא מהארון, ולמרות שלא היינו מוכנים לזה בשום צורה קמנו וחיבקנו אותו כדי שהוא ירגיש בטוח"

20.39x28.5	4/4	47 עמוד	לאשה	03/2018	62660743-4
בית חולים ברזילי"ר חזי 17 - 80829					

כניסה חופשית למחלקה. במקרה שכן הזוג הוא גבר, הוא יקבל צמידון באופן אוטומטי. "לפני שבועיים הציגה האגודה הלהט"בית מחקר גדול בכנסת, שלפיו חברי הקהילה נמנעים מפנייה לבתי החולים בגלל היחס שהם זוכים לו מצד הצוותים הרפואיים".

הבן מפרגן

"אמא עושה את זה בגדול"

טל בוכניק, בנה של איילת, מלא הערכה על הפרויקט שאמו לקחה על עצמה בבית החולים ברזילי: "היא עושה את זה בגדול. מרגש לראות אותה נרתמת לזה ומגייסת שותפים מתוך קהילת הלהט"ב. מדובר בפרויקט חברתי, שכן לא מעט מחברות וחברי הקהילה לא מוצאים אוזן קשבת במערכת הרפואית ונמנעים מקבלת טיפול רפואי. אני עצמי לא ספגתי מעולם יחס משפיל מהממסד הרפואי, אבל הבנתי קיימת. אמא מסייעת בקידום האמון של הקהילה במערכת הבריאות".

איילת וטל: "מרגש לראות את אמא נרתמת. זהו פרויקט חברתי, שכן לא מעט מחברות וחברי הקהילה לא מוצאים אוזן קשבת במערכת הרפואית ונמנעים מקבלת טיפול רפואי"

● האם זה אופייני רק לישראל? "בורות קיימת בכל העולם, לא רק אצלנו. לא מזמן נעשה סקר בארגון הסייעות המקצועי העולמי, שבו השתתפו 1,200 אחים ואחיות, והתברר שרק אחוז אחד מהם נחשפו לנושא הלהט"ב במהלך הלימודים. 78 אחוז מהם דיווחו שהם לא קיבלו שום הכשרה בנושא".

● האגודה הלהט"בית נרתמה ליוזמה שלך? "מיר. הם אמרו שזה רעיון נפלא והם יקדמו אותו. מתברר שהתפרצתי לרדת פתוחה, כי כמה חודשים קודם לכן האגודה הקימה את 'החברה לרפואה הלהט"בית', שפועלת תחת ההסתדרות הרפואית במטרה לקדם את הטיפול בקהילה מבחינה רפואית".

"כשבאתי לאגודה עם הרעיון נודע לי שכבית החולים רמב"ם יש אה בשם יבגני סאס, שהתחיל במקביל אליי לקדם את הנושא. זה גרם לי להבין שיש צורך עצום בתפקיד הזה, עובדה, אני פה בדרום והוא שם בצפון ושנינו מדברים על אותו דבר מבלי שהכרנו לפני כן".

● מה כולל התפקיד שלך כמתאמת רפואית לקהילה?

"יבגני ואני בנינו תוכנית יחד עם האגודה הלהט"בית, עמותת 'מעברים' של הטרנסג'נדרים ועמותת 'חושן' לשינוי חברתי. העלינו את התוכנית למצגת שבועות הצוותים הרפואיים בבתי החולים יקבלו הדרכה. במקביל, יתחילו ללמד את הנושא בבתי הספר לרפואה ולסייע, כי לא יכול להיות מצב שכן אדם אחד לא יגיע לטיפול רפואי בגלל הנטייה המינית שלו".

● איך טל מקבל את היוזמה שלך? "הוא תומך מאוד. אני לא עושה שום צעד ולא מעלה שום פוסט לפייסבוק בלי אישורו ואני חושבת שהוא מאוד גאה בי כשם שאני גאה בו".

"כשזוג לסביות מגיעות ללידה, האישה שלא יולדת לא שמאפשר לה כניסה חופשית למחלקה. במקרה שכן הזוג הוא גבר, הוא יקבל צמידון באופן אוטומטי"

אנשים כמוני וכמוך, אבל לכולם יש מה לומר עליהם והם מקבלים הרבה 'לא'. הם מופלים לרעה בכל מקום, וכמוכן - גם בבתי החולים".

● באיזה אופן הם מופלים בבתי החולים?

"למשל, פעם הגיעה למיון אישה וכשהיא סיימה פרה לגינקולוג שהיא לסבית, הוא החליט שהיא לא צריכה לעשות בדיקת פאפס (לגילוי מוקדם של סרטן צוואר הרחם, ד"ח), כי מבחינתו היא לא מקיימת יחסי מין".

"רק השבוע הגיעה אישה לטיפול בקופת החולים, והרופאה שהפנתה אותה למיון כתבה על ההפניה 'הפציינטית לסבית', למרות שזה לא היה רלוונטי למחלה או לטיפול ולא הייתה לכך הצדקה".

"כשזוג לסביות מגיע ללידה, האישה שלא יולדת לא תמיד מקבלת צמידון שמאפשר לה